

Tłumaczenie dokumentu roboczego Komisji Europejskiej SANCO/7138/2013

Wytyczne w sprawie monitoringu i zwalczania afrykańskiego pomoru świń u dzikich świń oraz wdrażania środków zapobiegawczych w gospodarstwach, w których utrzymywane są świnię

1. Wstęp

Afrykański pomór świń (ASF) jest wysoce zaraźliwą i śmiertelną chorobą świń domowych i dziczyałych (łącznie z dzikiem)¹ przekazywaną poprzez bezpośredni lub pośredni kontakt, spożywanie żywności zakażonej oraz poprzez niektóre gatunki kleszczy będące wektorami chorób. ASF jest uważana za jedną z najbardziej niebezpiecznych chorób, na którą chorują świnię; oddziałuje ona na handel oraz ma poważny społeczno – ekonomiczny wpływ na środki utrzymania. Nie są dostępne żadne szczepionki ani lekarstwa, które mogłyby zapobiec infekcji ASF. Z tego względu, szczególnie bardzo ważne jest, aby tereny nieskażone ASF pozostały od niego wolne, co można osiągnąć poprzez zapobieganie rozprzestrzenianiu się tej choroby. Wszelkie obowiązujące środki kontrolne oraz środki zwalczania są oparte na metodach kontroli klasycznej choroby, łącznie z nadzorem, badaniem epidemiologicznym, systemem lokalizowania świń oraz jej zwalczaniem w zakażonych gospodarstwach. Wymienione środki muszą być połączone ze ścisłymi środkami kwarantanny oraz bezpieczeństwa biologicznego w gospodarstwach hodujących świnię domowe oraz w przypadku kontroli przemieszczania zwierząt.

Dzik (*Sus scrofa*), oraz bardziej ogólnie dziczyałe świnię, są podatne na ASF, a także wykazują podobne objawy kliniczne oraz umieralność co świnię domowe. Infekcja wirusowa ASF (ASFV) została odnotowana na Półwyspie Iberyjskim, w Sardynii i ostatnio w Federacji Rosyjskiej. Dostępne informacje pokazują, że dzik wydała wirusa w takiej samej ilości jak świnię domowe, a epidemiologiczna korelacja pomiędzy dzikiem, a świniami domowymi jest bardzo podobna pod względem bezpośredniej transmisji pomiędzy zainfekowanymi oraz podatnymi na zarażenie zwierzętami. Jednak, dziki wydają się być mniej zdolne do przekazywania oraz utrzymania infekcji. W praktyce, na terenach, w których świnię domowe nie były chore lub w gospodarstwach hodujących świnię, w których choroba została zwalczona, został odnotowany bardzo niski wskaźnik seroczęstości lub całkowity brak występowania dzika seropozytywnego, co sugeruje ograniczoną wytrzymałość wirusa w populacji dzików w przypadku braku kontaktu z zainfekowanymi świniami domowymi lub zainfekowanymi dziczyałymi świniami.

Zarówno na Półwyspie Iberyjskim, jak i na terenach w Sardynii, na których choroba została przynajmniej tymczasowo zlikwidowana, w przypadku świń domowych, dzik nie odgrywał roli skutecznego rezerwuaru dla wirusa, co pokazuje, iż choroba może spontanicznie zanikać w populacji dzików. Jednakże, przynajmniej w niektórych rejonach Sardynii istnieje większe prawdopodobieństwo, że dziki odegrają ważniejszą rolę ułatwiającą przetrwanie wirusa na tych obszarach, gdzie dzik żyje w ciągłym kontakcie ze świniami domowymi hodowanymi na wolnym wybiegu.

W każdym wypadku, rola dzika w epidemiologii choroby, w szczególności w niektórych rejonach, nie jest jeszcze całkowicie zrozumiała.

¹ Akt prawny Unii Europejskiej (Dyrektywa Rady 2002/60/WE) odnosi się do „dzikich świń”, tzn. wszystkich świń, które nie są trzymane lub hodowane w gospodarstwie, łącznie z dzikiem, i tym samym różni się od „świń”, tzn. tych świń, które są trzymane w gospodarstwie, a jednocześnie znajdują się pod nadzorem człowieka. W rezultacie, niniejszy dokument odnosi się również do dzikich świń, z wyjątkiem części, w której odpowiednim okazało się wyraźne nawiązanie do dzika, np. w związku z cytowaną literaturą naukową, która nawiązuje do dzika.

2. Cel niniejszego dokumentu

Celem niniejszego dokumentu roboczego jest dostarczenie informacji Państwu Członkowskim na temat kontrolowania ASF w sytuacji, gdy podejrzewa się występowanie choroby lub gdy została ona potwierdzona u dziczyałych świń.

Biorąc pod uwagę niniejsze porady, należy dostosować działania do populacji dziczyałych świń oraz do sytuacji epidemiologicznej oraz uwzględnić środki, które należy podjąć na zainfekowanym terenie, a także przepisy do zastosowania w gospodarstwach na tym terenie.

Głównymi celami przeprowadzenia szybkiej kontroli ASF w przypadku dziczyałych świń jest zredukowanie ryzyka przekazywania choroby świnom domowym oraz zapobieganiu endemicznemu występowaniu choroby w populacji dziczyałych świń.

Dyrektywa Rady 2002/60/WE z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiająca przepisy szczególne w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń oraz zmieniająca dyrektywę 92/119/EWG w zakresie choroby cieszyńskiej i afrykańskiego pomoru świń przedstawia minimalne środki Unii Europejskiej służące kontroli tej choroby. Postanawia ona, że jeśli podejrzewa się występowanie choroby lub jeśli została ona potwierdzona u dziczyałych świń, Państwa Członkowskie, których sytuacja ta dotyczy, muszą stworzyć plan zwalczania, który musi zostać przedstawiony Komisji.

Decyzja Komisji 2003/422/WE z dnia 26 maja 2003 r. zatwierdzająca podręcznik diagnostyczny dotyczący afrykańskiego pomoru świń ustanawia procedury serologiczne, kontrolne oraz pobierania prób, które mają być zastosowane na terenach, na których podejrzewa się wystąpienie choroby lub na których choroba została potwierdzona u dziczyałych świń.

Wskazówki ustanowione w niniejszym dokumencie są oparte na:

- przepisach Dyrektywy Rady 2002/60/WE², oraz w szczególności na przepisach Artykułu 15 i 16;
- Rozdziale IV(H) Załącznika do Decyzji Komisji 2003/422/WE³;
- Raportu naukowego Panelu EFSA ds. zdrowia i dobrostanu zwierząt (AHAW) odnośnie kontroli oraz zwalczaniu klasycznego pomoru świń u dziczyałych świń⁴;
- Raportu naukowego Panelu EFSA ds. zdrowia i dobrostanu zwierząt (AHAW) odnośnie afrykańskiego pomoru świń⁵.

3. Przepisy ogólne w przypadku podejrzenia lub potwierdzenia wystąpienia ASF u dziczyałych świń

W przypadku, gdy istnieje podejrzenie lub potwierdzono wystąpienie ASF u dziczyałych świń Państwa Członkowskie powinny ustanowić grupę ekspertów składającą się z lekarzy weterynarii,

² Dyrektywa Rady 2002/60/WE z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiająca przepisy szczególne w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń oraz zmieniająca dyrektywę 92/119/EWG w zakresie choroby cieszyńskiej i afrykańskiego pomoru świń. Dz. U. L 192, 20.7.2002, s. 27.

³ Decyzja Komisji 2003/422/WE z dnia 26 maja 2003 zatwierdzająca podręcznik diagnostyczny dotyczący afrykańskiego pomoru świń. Dz. U. L 143, 11.6.2003, s. 35.

⁴ Dziennik EFSA (2009) 932 1-18.

⁵ Dziennik EFSA 2010: 8(3): 1556.

myśliwych, biologów życia naturalnego i epidemiologów. Grupa ekspertów pomaga właściwemu organowi w zbadaniu sytuacji epidemiologicznej, określeniu obszaru zakażonego i sporządzeniu planu zwalczania. W ciągu 90 dni od daty stwierdzenia przypadku pierwotnego afrykańskiego pomoru świń Państwa Członkowskie przedkładają Komisji pisemny plan środków podjętych w celu zwalczania choroby na obszarze określonym jako zakażony, oraz o nadzorze i środkach zapobiegawczych, które mają być zastosowane na tym obszarze oraz w gospodarstwach znajdujących się na tym samym obszarze. Właściwie środki kontroli i zwalczania muszą zostać wdrożone na obszarze zakażonym; środki te mogą obejmować zawieszenie polowań i zakaz karmienia dzików.

Plan powinien również obejmować program monitorowania choroby, który wchodzi w życie najwcześniej 12 miesięcy po rozpoznaniu ostatniego przypadku afrykańskiego pomoru świń i obowiązuje przynajmniej przez 12 dodatkowych miesięcy. Innymi słowy, w przypadku klasycznego pomoru świń (CSF), ustawodawstwo przewiduje, że obszar, na którym wystąpił ASF u dziczykałych świń może odzyskać swój wolny status wyłącznie po upływie okresu 24 miesięcy po rozpoznaniu ostatniego przypadku choroby.

A. Demarkacja zakażonego obszaru

Przy określaniu obszaru zakażonego należy wziąć pod uwagę:

- (1) historyczne i obecne geograficzne rozmieszczenie choroby,
- (2) wyniki dochodzeń epidemiologicznych,
- (3) populację dziczykałych świń (rozmieszczenie przestrzenne, ciągłość geograficznego rozmieszczenia dzików, meta-populacje⁶, areal osobniczy),
- (4) strukturę krajobrazu oraz istnienie głównych naturalnych i sztucznych przeszkód, które oddziałują na areal osobniczy i ograniczają kontakt pomiędzy dziczykałymi świniami, takie jak obszary zalesione, zielone korytarze, autostrady, rzeki, jeziora, itd.

B. Nadzór na obszarze zakażonym

Z powodu charakterystyki choroby, oczywistych objawów klinicznych oraz wysokiego współczynnika umieralności, bierny nadzór oparty na zbadaniu dziczykałych chorych lub martwych świń odgrywa kluczową rolę we wczesnym wykryciu ASF. Ponadto, mając na uwadze fakt, iż pewien odsetek dziczykałych świń może przetrwać infekcję, aktywny nadzór zastrzelonych zwierząt może również dostarczyć bardzo cennych danych na temat ewolucji choroby oraz informacji odnośnie oceny skuteczności środków kontroli choroby zastosowanych na obszarze.

- Nadzór w przypadku dziczykałych świń

Powinno się podjąć szczególne starania w określeniu stopnia infekcji w populacji dziczykałych świń poprzez zbadanie znalezionych chorych lub martwych dziczykałych świń oraz poprzez przeprowadzanie prób i poddanie ich testom zarówno na wirus ASF oraz na przeciwciała ASF. Martwe dziczykałe świnię są głównym ostrzeżeniem, szczególnie gdy zostały znalezione w skupisku (w grupie).

⁶ Meta-populacja składa się z grupy przestrzennie oddzielonych populacji tego samego gatunku, które na siebie w jakiś sposób oddziałują.

- Wszystkie dziczące świny zastrzelone w trakcie sezonu polowań albo te znalezione chore lub martwe na obszarze zakażonym, łącznie z tymi zabitymi w wypadkach samochodowych, muszą być przebadane przez lekarza weterynarii i poddane testom na ASF zgodnie z przepisami podręcznika diagnostycznego. Warto pamiętać, że wirus ASF (ASFV) jest dość odporny, a autolizowaną padlinę także można przetestować.

- W przypadku potwierdzenia obecności ASF, nadzór musi być również przeprowadzony na obszarze zakażonym. Rozmiar populacji docelowej, od której mają być pobierane próby, powinien zostać uprzednio określony w celu ustanowienia ilości prób do pobrania. Wielkość próby musi zostać ustanowiona jako funkcja szacowanej liczby żywych zwierząt, a nie jako funkcja liczby zwierząt zabitych. Jeśli dane na temat rozmieszczenia populacji, jej gęstości oraz rozmiaru nie są dostępne, należy określić obszar geograficzny, w ramach którego mają być pobierane próby, biorąc pod uwagę stałą obecność dziczących świń oraz obecność naturalnych i sztucznych barier, które będą skutecznie zapobiegały dużemu i ciągłemu przemieszczaniu się zwierząt. Zaleca się określenie obszarów geograficznych pobierania prób o wielkości około 200 km², w których zwykle populacja dziczących świń liczy od 400 do 1000 sztuk. Minimalna liczba zwierząt, od których mają zostać pobrane próby na każdym określonym obszarze musi pozwalać na wykrycie 5% seroczęstości przy 95% poziomie ufności. W tym celu należy pobrać próby od co najmniej 56 zwierząt na każdym określonym obszarze w trakcie sezonu polowań.

- Miejsca, które są szczególnie narażone na wprowadzenie oraz rozprzestrzenianie ASF, takie jak te, w których myśliwi gromadzą i badają dziczące świny, powinny być trzymane pod ścisłym nadzorem lekarzy weterynarii oraz personelu dobrze wyszkolonego w rozpoznawaniu objawów i zmian chorobowych spowodowanych chorobą, a także zaznajomionych ze środkami, które należy zastosować w celu uniknięcia jej rozprzestrzeniania.

- Nadzór w przypadku świń domowych

Program nadzoru oraz środki zapobiegawcze powinny zostać zastosowane we wszystkich gospodarstwach znajdujących się na obszarze zakażonym.

- Gospodarstwa hodujące świny podlegają programowi ścisłego monitoringu zdrowia, a wszystkie chore lub martwe świny, u których nie można wykluczyć występowania ASF z powodów natury klinicznej lub innych powodów, powinny zostać skontrolowane przez urzędowego lekarza weterynarii i przebadane na ASF zgodnie z przepisami znajdującymi się w podręczniku diagnostycznym. Nagła śmierć może być jednym z pierwszych zaobserwowanych objawów klinicznych.

- Głównymi klinicznymi i patologicznymi obserwacjami, które należy rozważyć, są:

a) gorączka z zachorowalnością i śmiertelnością u świń w każdym wieku,

b) gorączka z zespołem krwotocznym; krwotoki wybroczynowe i siniakowe, szczególnie w węzłach chłonnych, nerkach, śledzionie (która jest powiększona i ciemna, szczególnie gdy wystąpią formy ostre) oraz pęcherzu moczowym, a także owrzodzenie pęcherzyka żółciowego;

W celu wczesnego wykrycia obecności ASF, świny poddane ubojowi na własny użytek powinny być przebadane przez urzędowego lekarza weterynarii. Na terenie zakażonym należy przeprowadzić przedubojowe (ante) i poubojowe (post-mortem) badanie, które powinno skupiać się na wykrywaniu objawów ASF. W przypadku zwierząt, u których wystąpiły podejrzone lub

budzące wątpliwości symptomy/zmiany chorobowe, należy przeprowadzić badania zgodnie z podręcznikiem diagnostycznym w celu wykluczenia obecności ASF.

C. Środki zapobiegawcze na obszarze zakażonym

- Okres zawieszenia typu 'standstill' i kontrola przemieszczania

We wszystkich gospodarstwach w obrębie obszaru zakażonego, w przypadku, których istnieje podejrzenie zakażenia lub w których zakażenie zostało wykryte, należy wprowadzić natychmiastowy okres zawieszenia. Wszystkie gospodarstwa hodujące świnię, łącznie z gospodarstwami przydomowymi, znajdującymi się w obrębie obszaru zakażonego powinny zostać poddane nadzorowi urzędowemu. Należy przeprowadzić spis, który będzie aktualizowany. Świnię powinny być trzymane w swoich pomieszczeniach lub w każdym innym miejscu, które będzie odizolowane od kontaktu ze dziczykami świniemi. Żadna świnię nie może wejść lub opuścić gospodarstwa, o ile nie zostanie wydane na to pozwolenie przez właściwy organ. Wolny chów świń powinien być zakazany. Transport i przemieszczanie świń oraz wysyłka ich nasienia, jajeczek oraz embrionów z zakażonego obszaru na handel wewnątrzunijny są zakazane.

- **Handel żywą trzodą chlewną**

W przypadku podejrzenia występowania ASF w populacji świń dziczykałych, handel zwierzętami powinien być utrzymany pod ścisłym nadzorem lekarzy weterynarii oraz personelu dobrze wyszkolonego w rozpoznawaniu objawów i zmian chorobowych spowodowanych chorobą, a także zaznajomionych ze środkami, które należy zastosować w celu uniknięcia jej rozprzestrzeniania. W przypadku, gdy obecność choroby zostanie potwierdzona, handel żywą trzodą chlewną powinien zostać zamknięty.

- **Likwidacja tusz**

Tusze wszystkich domowych i dziczykałych świń, które zostały znalezione martwe na obszarze zakażonym powinny zostać przetworzone pod urzędowym nadzorem oraz przebadane.

Zgodnie z Artykułem 8(a)(v) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego⁷), wszystkie części ciała, łącznie ze skórą i skórkami, zwierząt dzikich podejrzanych o zakażenie chorobami przenoszonymi na ludzi i zwierzęta, są zaklasyfikowane jako materiał kategorii 1. Taki materiał powinien być usuwany lub przetwarzany zgodnie z Artykułem 12 tego Rozporządzenia. Zatem, wnętrzności oraz inne części ciała dziczykałych świń, które zostały zastrzelone lub znalezione martwe w obrębie zakażonego obszaru, powinny zostać usunięte lub przetworzone zgodnie z Artykułem 12 Rozporządzenia (WE) nr 1069/2009.

- **Karmienie odpadami gastronomicznymi**

⁷ Dz. U. L 300, 14.11.2009, s.1.

Karmienie odpadami gastronomicznymi jest **niebezpiecznym zwyczajem** jako, że choroby, łącznie z ASF, mogą zostać wprowadzone do populacji poprzez taką praktykę. **Dlatego też, należy zapewnić odpowiednie wdrożenie istniejących zasad zabraniających karmienie świń odpadami gastronomicznymi.** Należy zorganizować kampanię opartą na komunikacji, zaadresowaną do właścicieli świń, w celu uzmysłowienia im niebezpieczeństwa tej praktyki. Jeżeli znajdzie taka potrzeba, należy zrewidować istniejący system gromadzenia odpadów gastronomicznych z gospodarstwa domowego, restauracji, itd. w celu zapobiegania możliwych luk oraz zaniedbań w gromadzeniu i bezpiecznym usuwaniu odpadów.

- Bezpieczeństwo biologiczne

Rolnicy z obszaru zakażonego powinni być zachęceni do poprawy praktyk dotyczących bezpieczeństwa biologicznego w swoich gospodarstwach w celu zapobiegania wprowadzania ASF. W przypadku świń domowych oraz dzików, najbardziej efektywnymi sposobami zakażenia są bezpośredni kontakt oraz spożywanie zakażonego materiału.

W celu zminimalizowania ryzyka wprowadzenia ASF do gospodarstwa hodującego świnię:

- (a) świnię powinny być sprowadzone z zaufanych źródeł posiadających atest,
- (b) odwiedzającym powinno się odradzać wchodzenie do gospodarstw hodujących świnię, szczególnie do tych komercyjnych,
- (c) personel powinien być dobrze przeszkolony/poinformowany, a kontakt z innymi świniami powinien być zabroniony,
- (d) w gospodarstwie hodującym świnię należy zainstalować ogrodzenie uniemożliwiające kontakt ze zdziczałymi świniami (najbardziej odpowiednie będzie podwójne ogrodzenie),
- (e) tusze, odrzucone części świń poddanych ubojowi oraz odpady gastronomiczne powinny być usuwane w odpowiedni sposób,
- (f) nie należy przynosić żadnej części ciała świni do gospodarstwa hodującego świnię, bez względu na to czy została ona zastrzelona czy znaleziona martwa,
- (g) należy odradzać dzielenie się urządzeniami pomiędzy gospodarstwami,
- (h) należy zapewnić odpowiednie środki czystości i dezynfekcji przy wejściu do gospodarstwa. Pojazdy oraz urządzenia powinny być odpowiednio czyszczone i dezynfekowane przed kontaktem ze świniami; jednak nie powinny one być wprowadzane na teren gospodarstwa,
- (i) odpowiednie środki zachowania higieny muszą być stosowane przez wszystkie osoby, które mają kontakt ze świniami (domowymi oraz/lub zdziczałymi).

- Zwalczanie kleszczy

Zakażone kleszcze *Ornithodoros* są w stanie przechować wirus ASF (ASFV) przez długi czas (jak zostało pokazane może to trwać przynajmniej 5 lat) oraz przekazywać go gatunkom podatnym na zarażenie. Ponadto, te miękkie kleszcze mogą przenosić wirus z kleszcza na kleszcza poprzez stadia (transstadial), drogą płciową lub poprzez jajniki (transovarian). Dlatego też, są one w stanie działać jako rezerwuuar dla wirusa. Kleszcze te często występują w chlewach dla trzody na wielu obszarach Afryki oraz w niektórych częściach Półwyspu Iberyjskiego, natomiast, jak sugerują

dostępne dane, nie występują one w Sardynii. Wiedza dotycząca występowania tych kleszczy w innych rejonach Europy nie jest kompletna. Kleszcze te znajdują schronienie wewnątrz chlewów w starych budynkach, gdzie chowają się w szczelinach oraz na powierzchniach, które zapewniają im wystarczającą wilgotność. Z powodu długiej żywotności kleszczy oraz ich zdolności do przetrwania przez długi czas bez pożywienia, wytopienie kleszczy z chlewów dla trzody jest niezmiernie skomplikowane. Dlatego też, w celu uniknięcia kontaktu z nimi, świnię nie powinny być umieszczane w zainfekowanych pomieszczeniach. Pomieszczenia powinny być odizolowane ogrodzeniami w celu uniemożliwienia świniom dostępu lub zniszczone, a nowe pomieszczenia powinny zostać odbudowane w innym miejscu.

- Kampania podnosząca świadomość

Hodowcy świń oraz osoby pracujące przy nich powinny być uświadamiane na temat ASF, powinny również umieć rozpoznać jego pierwsze objawy oraz wiedzieć jak zgłosić jego wystąpienie, a także wiedzieć jak unikać rozprzestrzeniania się chorób, łącznie z ryzykiem wprowadzania produktów pochodzących od trzody chlewnej do gospodarstwa lub wprowadzania produktów mięsa wieprzowego z zagranicy. Komercyjne i niekomercyjne gospodarstwa powinny być również zachęcane do poprawy swojego poziomu bezpieczeństwa biologicznego. Ponadto, należy przeprowadzić kampanie informacyjne w celu zwiększenia świadomości myśliwych odnośnie środków, które mogą zostać przyjęte w ramach planu zwalczania oraz odnośnie wymogów, do których należy się dostosować w celu uniknięcia rozprzestrzeniania choroby. Metoda kontroli oraz bezpieczna likwidacja znalezionych martwych lub zastrzelonych na tym obszarze świń również powinna zostać załączona. Myśliwi oraz leśnicy powinni być poinstruowani o obowiązku zgłaszania odpowiedniemu organowi każdego przypadku znalezionej dziczalej świni.

- Polowanie

Każda nowa infekcja wprowadzona do otoczenia może się rozprzestrzeniać jeśli dostateczna ilość gatunków podatnych na zarażenie jest dostępna na miejscu. Polowanie na dziczale świnię może się okazać łatwym i bezpośrednim sposobem na radzenie sobie z liczbą podatnych na zarażenie zwierząt stosowanym w celu ułatwienia kontroli oraz zlikwidowania ASF. Jednak, nacisk na polowanie może przynieść przeciwny efekt, ponieważ może on zwiększyć rozmiar arealu osobniczego meta-populacji dzika, ułatwiając kontakty pomiędzy meta-populacjami oraz przyczynić się do przemieszczania się pojedynczych zwierząt na dużą odległość. Ponadto, polowanie może stwarzać dodatkowe niebezpieczeństwo, mianowicie związane z przenoszeniem zakażonej tuszy oraz możliwe rozproszczenie wirusa w otoczeniu przez myśliwych. Jednakże, polowanie może być niezbędne dla celów takich jak pobieranie prób.

Polowanie na dziczale świnię jest wykorzystywane do zwalczania klasycznego pomoru świń (CSF). Jednakże, nie ma dowodów na to, że polowanie jest skutecznym narzędziem służącym do opanowania choroby poprzez jej zwalczanie. Może to być spowodowane faktem, iż polowanie ma złożony wpływ na dynamikę liczebności populacji, w zależności od wieku oraz płci docelowej grupy zwierząt. Poniżej zostały opisane teoretyczne skutki dwóch możliwych zamierzonych scenariuszy z polowania, które są używane do kontroli klasycznego pomoru świń (CSF):

- Polowanie do celu (głównie młody dzik, młodszy niż jeden rok) jest uważane za metodę tymczasowo obniżającą liczbę podatnych na zarażenie zwierząt i tym samym powinno ułatwiać zanikanie infekcji klasycznego pomoru świń. Jednakże, zbiór młodocianych osobników może nadal pozostawić ilość samic w okresie rozrodczym wystarczającą do utrzymania wysokiego

współczynnika urodzeń, dostarczających podatne na zarażenie zwierzęta, które umożliwiają utrzymanie się choroby.

- W drugim przypadku, polowanie do celu na samice w okresie rozrodczym zmniejszyłoby populację na dłuższy czas. Jednakże, metoda ta może tymczasowo zwiększyć rotację populacji, zapewniając idealne warunki klasycznemu pomorowi świń (CSF) do dalszego rozprzestrzeniania się poprzez eliminację tych zwierząt, u których już mogła rozwinąć się odporność na klasyczny pomór świń. Sytuacja ta może być szczególnie krytyczna w zagęszczonych populacjach, które „reagują” elastycznie zwiększając swoją zdolność rozmnażania (zależność od zagęszczenia).

Dlatego, wykorzystanie polowania do celu nie jest uważane za proste rozwiązanie służące do kontroli klasycznego pomoru świń i może nawet mieć przeciwny efekt.

Mając na uwadze epidemiologiczną charakterystykę afrykańskiego i klasycznego pomoru świń, w odniesieniu do gatunków podatnych na zarażenie oraz ich zachowań, ta sama słabość rozpoznana w wykorzystaniu polowania jako narzędzia do kontroli klasycznego pomoru świń może być także rozszerzona w przypadku kontroli ASF. Ponadto, warto jest wziąć pod uwagę fakt, że w przypadku klasycznego pomoru świń, polowanie może być wykorzystane w połączeniu ze szczepieniem dzika w celu zredukowania rozmiaru populacji podatnej na zarażenie. Druga metoda nie ma zastosowanie w przypadku afrykańskiego pomoru świń, ponieważ szczepionka na tę chorobę nie jest dostępna.

Biorąc powyższe pod uwagę, nie można wywnioskować, że szybkie zredukowanie zagęszczenia populacji dziczających świń poprzez polowanie jest skutecznym środkiem ułatwiającym likwidację afrykańskiego pomoru świń z populacji dziczających świń. Oprócz tego, warto pamiętać, że z powodu cech charakterystycznych afrykańskiego pomoru świń, umieralność spowodowana chorobą jest zwykle wyższa niż ta osiągnięta przez polowanie.

W przypadkach, gdy choroba zostaje wykryta w małej populacji dziczających świń (kilkaset osobników na terenach z ograniczonym zagęszczeniem dziczających świń), monitorowanie rozwoju choroby bez zwiększania nacisku na polowanie lub nawet zaprzestanie polowania wydaje się bardziej rozsądnym rozwiązaniem, jako że jest bardzo prawdopodobne, iż choroba zaniknie spontanicznie po kilku miesiącach. Jednakże, powinien obowiązywać system bezpiecznego usuwania tusz dziczających świń, które zostały znalezione martwe, jako że, mogą one być znaczącym źródłem infekcji.

Na obszarach, gdzie istnieje duże zagęszczenie dziczających świń, redukcja ich zagęszczenia poprzez wzmożone polowanie może ułatwić zanikanie choroby. Jednakże, należy to wykonać wyłącznie po przeprowadzeniu odpowiedniej analizy dynamiki populacji, której to dotyczy i przy zachowaniu wszelkich środków ostrożności w celu uniemożliwienia kontaktu pomiędzy meta-populacjami dziczających świń, a także przemieszczania się pojedynczych zwierząt na dalekie odległości, jak tylko jest to możliwe.

We wszystkich przypadkach, istotne jest:

- zbadanie na obecność wirusa afrykańskiego pomoru świń oraz przeciwciał wszystkich znalezionych martwych lub zastrzelonych dziczających świń na obszarze zakażonym oraz okolicy, tak aby przyjęte środki mogły zostać dostosowane w oparciu o osiągnięte wyniki; oraz
- uniemożliwienie kontaktu pomiędzy dziczającymi i domowymi świniąmi poprzez zapewnienie zastosowania wszystkich odpowiednich środków bezpieczeństwa biologicznego w celu zapobiegania rozprzestrzeniania się chorób pomiędzy tymi dwoma populacjami.